NÕUKOGU DIREKTIIV 2005/71/EÜ,

12. oktoober 2005,

kolmandate riikide kodanike teadusuuringute eesmärgil riiki lubamise erimenetluse kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 63 lõike 3 punkti a ja lõiget 4,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust, ([1])

võttes arvesse Euroopa majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust, ([2])

võttes arvesse regioonide komitee arvamust ([3])

ning arvestades järgmist:

(1) Euroopa teaduspoliitika konsolideerimise ja sellele struktuuri andmise eesmärgil pidas komisjon jaanuaris 2000 vajalikuks luua Euroopa teadusruumi, mis oleks ühenduse tulevase tegevuse keskne element kõnealuses valdkonnas.

(2) Toetades Euroopa teadusruumi ideed, seadis Euroopa Ülemkogu Lissaboni kohtumisel märtsis 2000 ühendusele eesmärgiks saada aastaks 2010 kõige konkurentsivõimelisemaks ja dünaamilisemaks teadmuspõhiseks majandusjõuks maailmas.

(3) Majanduse globaliseerumine nõuab teadlaste suuremat liikuvust, tunnistati Euroopa Ühenduse kuuendas raamprogrammis, ([4]) kui Euroopa Ühendus avas oma programmid suuremal määral ka väljastpoolt Euroopa Liitu pärit teadlastele.

(4) Euroopa Ülemkogu Barcelona kohtumisel märtsis 2002 seatud eesmärgi täitmiseks, milleks on saavutada 3 % SKT investeerimine teadusuuringutesse, vajab ühendus hinnanguliselt 700 000 teadlast. Kõnealuse eesmärgi saavutamiseks tuleks võtta mitmeid vastastikku seotud meetmeid, näiteks teaduskarjääri noortele köitvamaks muutmine, naiste osalemise edendamine teadusuuringutes, teadusalaste koolitus- ja liikuvusvõimaluste suurendamine, teadlaste tööalaste väljavaadete parandamine ühenduses ja ühenduse avamine kolmandate riikide kodanikele, et nad saaksid ühisesse piirkonda siseneda ja seal reisida teadusuuringute eesmärgil.

(5) Käesoleva direktiivi mõte on aidata kaasa kõnealuste eesmärkide saavutamisele, soodustades pikemaks perioodiks kui kolm kuud riiki tulevate kolmandate riikide kodanike teadusuuringute eesmärgil riiki lubamist ja liikuvust, et muuta ühendus atraktiivsemaks kogu maailma teadlastele ja anda impulss ühenduse kui rahvusvahelise uurimiskeskuse positsiooni kindlustamisele.

(6) Käesoleva direktiivi rakendamine ei tohi soodustada ajude äravoolu tärkava majandusega maadest või arengumaadest. Abimeetmed teadlaste taasintegreerimiseks nende päritoluriiki ja samuti nende liikumiseks tuleb vastu võtta koostöös päritoluriikidega, et kehtestada terviklik migratsioonipoliitika.

(7) Lissaboni protsessi eesmärkide saavutamiseks on samuti oluline soodustada EL kodanikest teadlaste, eelkõige 2004. aastal ühinenud liikmesriikidest pärit teadlaste liikuvust liidus teadusuuringute tegemise eesmärgil.

(8) Võttes arvesse maailmamajanduses toimunud muutustest tulenevat avatust ja tingimusi, mille kohaselt tõenäoliselt saavutatakse eesmärk investeerida 3 % SKTst teadusuuringutesse, tuleks üldjoontes määratleda sellised kolmandate riikide teadlased, keda direktiiv potentsiaalselt hõlmab, vastavalt nende kvalifikatsioonidele ja nende poolt tehtavatele uurimisprojektidele.

(9) Kuna püüe kõnealust 3 % eesmärki saavutada on suures osas seotud erasektoriga, kuhu seetõttu tuleb järgnevatel aastatel tööle võtta rohkem teadlasi, siis kuuluvad käesoleva direktiiviga potentsiaalselt hõlmatavad teadusasutused nii avalikku kui ka erasektorisse.

([1]) 12. aprilli 2004. aasta arvamus (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata).

([2]) ELT C 120, 20.5.2005, lk 60.

([3]) ELT C 71, 22.3.2005, lk 6.

([4]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. juuni 2002. aasta otsus nr 1513/2002/EÜ, mis käsitleb Euroopa Ühenduse teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse kuuendat raamprogrammi, mille eesmärk on toetada Euroopa teadusruumi loomist ja innovatsiooni (2002–2006) (ELT L 232, 29.8.2003, lk 1). Otsust on muudetud otsusega nr 786/2004/EÜ (ELT L 138, 30.4.2004, lk 7).

(10) Iga liikmesriik peaks tagama, et avalikkusele oleks eelkõige Interneti kaudu kättesaadav võimalikult ulatuslik ja regulaarselt ajakohastatud teave käesoleva direktiiviga heaks kiidetud teadusasutuste kohta, kellega teadlased võivad sõlmida võõrustamislepingud, ning liikmesriigi territooriumile teadusuuringute tegemise eesmärgil sissesõidu ning seal elamise tingimuste ja korra kohta, nagu on ettenähtud käesoleva direktiiviga.

(11) Asjakohane on hõlbustada teadlaste riiki lubamist, kehtestades riiki lubamise kord, mis ei sõltu teadlase õigussuhtest võõrustava teadusasutusega, ning loobudes tööloa nõudmisest lisaks elamisloale. Liikmesriigid võivad vastavalt siseriiklikele õigusaktidele või halduspraktikale kohaldada sarnaseid eeskirju kolmandate riikide kodanike suhtes, kes mõne uurimisprojekti raames taotlevad riiki lubamist kõrgkoolis õpetamise eesmärgil.

(12) Samas tuleks säilitada tavalised riiki lubamise võimalused (töötamine, kutsepraktika jne), eelkõige doktorandidele, kes teevad teadusuuringuid üliõpilastena ja peaksid käesoleva direktiivi reguleerimisalast välja jääma ning on hõlmatud nõukogu 13. detsembri 2004. aasta direktiiviga 2004/114/EÜ kolmandate riikide kodanike riiki lubamise kohta õpingute, õpilasvahetuse, tasustamata praktika või vabatahtliku teenistuse eesmärgil. ([1])

(13) Teadlastele kohaldatav erimenetlus põhineb liikmesriikide teadusasutuste ja sisserändeasutuste koostööl: kolmandate riikide kodanike ühendusse sissesõidu ning seal elamise hõlbustamiseks ja kiirendamiseks omistab see teadusasutustele tähtsa rolli riiki lubamise korras, kuid säilitab liikmesriikidele eesõigused immigratsioonipoliitika osas.

(14) Eelnevalt liikmesriikide poolt heaks kiidetud teadusasutustel peab olema võimalik alla kirjutada võõrustamislepingule kolmanda riigi kodanikuga uurimisprojekti tegemiseks. Liikmesriigid annavad võõrustamislepingu alusel välja elamisloa, kui sissesõidu- ja elamistingimused on täidetud.

(15) Ühenduse atraktiivsemaks muutmiseks kolmandate riikide teadlaste jaoks, tuleks neile nende liikmesriigis viibimise ajaks kindlustada mitmes valdkonnas võõrustava liikmesriigi kodanikega võrdsed sotsiaalsed ja majanduslikud õigused ning anda võimalus õpetada kõrgkoolides.

(16) Direktiiv teeb sotsiaalkindlustuse valdkonnas ühe väga tähtsa paranduse, kuna mittediskrimineerimise põhimõte on otseselt kohaldatav ka isikutele, kes saabuvad liikmesriiki vahetult kolmandast riigist. Sellest olenemata ei tohiks direktiiviga kolmandate riikide kodanikele, kellel on liikmesriikidevahelisi piiriüleseid seoseid, anda ühenduse õigusaktides sotsiaalkindlustuse valdkonnas olemasolevatest õigustest ulatuslikumaid õigusi. Lisaks sellele ei tohiks direktiiviga anda õigusi olukordades, mis jäävad väljapoole ühenduse õiguse reguleerimisala, näiteks kolmandas riigis elavatele pereliikmetele.

(17) Teadusuuringute tegemiseks riiki lubatud kolmandate riikide kodanike liikuvust on oluline edendada, et sel viisil arendada ja tugevdada partneritevahelisi kontakte ja koostöövõrgustikku ning luua maailma tasandil Euroopa teadusruum. Teadlastel peaks olema võimalik kasutada liikumise võimalust vastavalt käesoleva direktiiviga kehtestatud tingimustele. Käesoleva direktiiviga kehtestatud liikumise võimaluse kasutamise tingimused ei mõjuta olemasolevaid reisidokumentide kehtivuse tunnustamise eeskirju.

(18) Erilist tähelepanu tuleks pöörata teadlaste pereliikmete kokkujäämise hõlbustamisele ja toetamisele, kooskõlas nõukogu 12. oktoobri 2005. aasta soovitusega kolmandate riikide kodanike Euroopa Ühenduses teadusuuringute tegemiseks riiki lubamise hõlbustamise kohta. ([2])

(19) Pereliikmete kokkujäämise ja liikuvuse võimaldamise huvides peaks pereliikmetel olema võimalik ühineda teadlasega teises liikmesriigis tingimustel, mis on kehtestatud selle liikmesriigi siseriikliku õigusega, sealhulgas järgides liikmesriigi kahe- ja mitmepoolsetest lepingutest tulenevaid kohustusi.

(20) Elamisloa omanikel peaks üldjoontes olema võimalik esitada riiki lubamise taotlus viibides asjaomase liikmesriigi territooriumil.

(21) Liikmesriigid võivad taotlejatelt elamisloataotluste menetlemise eest tasu nõuda.

([1]) ELT L 375, 23.12.2004, lk 12.

([2]) Vt käesoleva ELT lk 26.

(22) Käesolev direktiiv ei tohiks mingil tingimusel mõjutada nõukogu 13. juuni 2002. aasta määruse (EÜ) nr 1030/2002, millega kehtestatakse ühtne elamisloavorm kolmandate riikide kodanike jaoks, [1] kohaldamist.

(23) Käesoleva direktiivi eesmärke, milleks on riiki lubamise erimenetluse ning sissesõidu- ja elamistingimuste kehtestamine, mida kohaldatakse kolmandate riikide kodanike suhtes, kes viibivad liikmesriikides kauem kui kolm kuud teadusasutusega sõlmitud võõrustamislepingu raames uurimisprojekti tegemiseks, ei ole liikmesriikide tasandil võimalik täielikult saavutada, eriti liikmesriikidevahelise liikuvuse tagamise osas, ning seda saab paremini saavutada ühenduse tasandil. Seega võib ühendus võtta meetmeid vastavalt asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuspõhimõttele. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.

(24) Liikmesriigid peaksid käesoleva direktiivi jõustama nii, et kedagi ei diskrimineeritaks soo, rassi, nahavärvuse, etnilise või sotsiaalse päritolu, geneetiliste omaduste, keele, usutunnistuse või veendumuste, poliitiliste või muude arvamuste, rahvusvähemusse kuulumise, varalise seisundi, sünnipära, puuete, vanuse või seksuaalse sättumuse tõttu.

(25) Käesolevas direktiivis austatakse põhiõigusi ja järgitakse eelkõige Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhimõtteid.

(26) Õigusaktide kvaliteedi parandamist käsitleva institutsioonidevahelise kokkuleppe artikli 34 kohaselt julgustatakse liikmesriike koostama enda jaoks ja ühenduse huvides käesoleva direktiivi ja ülevõtmismeetmete vastavustabelid ning need avaldama.

(27) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukohta käsitleva protokolli artikli 3 kohaselt teatas Iirimaa 1. juuli 2004. aasta kirjaga oma soovist osaleda käesoleva direktiivi vastuvõtmisel ja kohaldamisel.

(28) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukohta käsitleva protokolli artiklite 1 ja 2 kohaselt ning ilma et see piiraks nimetatud protokolli artikli 4 kohaldamist, ei osale Ühendkuningriik käesoleva otsuse vastuvõtmisel ning see ei ole talle siduv ega kuulu tema suhtes kohaldamisele.

(29) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud Taani seisukohta käsitleva protokolli artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva direktiivi vastuvõtmisel ning see ei ole talle siduv ega kuulu tema suhtes kohaldamisele,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

I PEATÜKK

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Eesmärk

Käesolev direktiiv sätestab kauemaks kui kolmeks kuuks liikmesriikidesse lubamise tingimused, mida kohaldatakse kolmandate riikide kodanike suhtes, kes teevad teadusasutusega sõlmitud võõrustamislepingu raames uurimisprojekti.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

a) *kolmanda riigi kodanik* – isik, kes ei ole liidu kodanik asutamislepingu artikli 17 lõike 1 tähenduses;

b) *teadusuuring* – süstemaatiline loominguline tegevus selleks, et suurendada teadmiste, sealhulgas inimest, kultuuri ja ühiskonda käsitlevate teadmiste hulka ning kasutada neid teadmisi uute rakendusalade leidmiseks;

c) *teadusasutus* – avalik-õiguslik või eraasutus, mis tegeleb teadusuuringutega ja mis on liikmesriigi poolt heaks kiidetud vastavalt tema õigusaktidele või haldustavale käesolevas direktiivis sätestatud eesmärkidel;

d) *teadlane* – kolmanda riigi kodanik, kellel on asjaomane kõrgema hariduse kvalifikatsioon, mis võimaldab doktorantuuri astumist, ning kelle valib teadusasutus, et teha uurimisprojekti, mille jaoks nimetatud kvalifikatsiooni tavaliselt nõutakse;

[1] EÜT L 157, 15.6.2002, lk 1.

e) *elamisluba* – liikmesriigi ametivõimude poolt kooskõlas määruse (EÜ) nr 1030/2002 artikli 1 lõike 2 punktiga a välja antud luba, millele on märgitud sõna "teadlane" ja mis võimaldab kolmanda riigi kodanikul seaduslikult tema territooriumil viibida.

Artikkel 3

Reguleerimisala

1. Käesolevat direktiivi kohaldatakse selliste kolmandate riikide kodanike suhtes, kes taotlevad liikmesriigi territooriumile lubamist uurimisprojekti tegemiseks.

2. Käesolevat direktiivi ei kohaldata:

a) kolmandate riikide kodanike suhtes, kes viibivad liikmesriigis rahvusvahelise kaitse taotlejatena või ajutise kaitse kavade alusel;

b) kolmandate riikide kodanike suhtes, kes taotlevad liikmesriigis üliõpilase elamisluba, et teha doktorikraadi omandamiseks teadusuuringuid direktiivi 2004/114/EÜ tähenduses;

c) kolmandate riikide kodanike suhtes, kelle riigist väljasaatmine on peatatud faktidele või seadusele tuginedes;

d) teadlaste suhtes, kes on teadusasutuse poolt lähetatud teise teadusasutusse teises liikmesriigis.

Artikkel 4

Soodsamad sätted

1. Käesolev direktiiv ei piira järgmiste õigusaktide soodsamaid sätteid:

a) kahe- või mitmepoolsed lepingud, mis on sõlmitud ühelt poolt ühenduse või ühenduse ja liikmesriikide ning teiselt poolt ühe või mitme kolmanda riigi vahel;

b) kahe- või mitmepoolsed lepingud, mis on sõlmitud ühe või mitme liikmesriigi ja ühe või mitme kolmanda riigi vahel.

2. Käesolev direktiiv ei mõjuta liikmesriikide õigust võtta käesoleva direktiivi reguleerimisalasse kuuluvate isikute suhtes vastu soodsamaid sätteid või neid kehtima jätta.

II PEATÜKK

TEADUSASUTUSED

Artikkel 5

Heakskiitmine

1. Teadusasutused, kes soovivad võõrustada teadlasi käesoleva direktiiviga sätestatud riiki lubamise menetluse alusel, peavad eelnevalt olema asjaomase liikmesriigi poolt selleks heakskiidetud.

2. Teadusasutuste heakskiitmine toimub vastavalt liikmesriikide siseriiklikes õigusaktides või haldustavades sätestatud menetlusele. Nii avalik-õiguslike kui ka eraasutuste heakskiitmise taotlused esitatakse vastavalt nimetatud menetlusele ja need peavad põhinema asutuste seadusjärgsetele tööülesannetele või eesmärkidele, kui see on asjakohane, ning nendes tuleb tõendada, et kõnealused asutused tegelevad teadusuuringutega.

Teadusasutusele antakse heakskiit vähemalt viieks aastaks. Erandjuhtudel võivad liikmesriigid anda heakskiidu lühemaks ajavahemikuks.

3. Liikmesriigid võivad vastavalt siseriiklikele õigusaktidele nõuda teadusasutuselt kirjalikku kohustust, et juhul kui teadlane seadusevastaselt asjaomase liikmesriigi territooriumile jääb, on ülalnimetatud asutus kohustatud tagasi maksma tema viibimisega ja tagasipöördumisega seotud kulutused, mis on kaetud riiklikest vahenditest. Teadusasutuse finantsvastutus lõppeb hiljemalt 6 kuud pärast võõrustamislepingu lõppemist.

4. Liikmesriigid võivad sätestada, et kahe kuu jooksul asjaomase võõrustamislepingu kehtivuse lõppemise kuupäevast peab heakskiidetud teadusasutus liikmesriikide poolt selleks määratud pädevatele asutustele kinnitama iga uurimisprojekti kohta, mille kohta on artikli 6 kohaselt sõlmitud võõrustamisleping, et töö on tehtud:

5. Kõigi liikmesriikide pädevad asutused avaldavad käesoleva direktiivi jaoks heakskiidetud teadusasutuste nimekirjad ja ajakohastavad neid regulaarselt.

6. Lisaks teistele meetmetele võib liikmesriik teadusasutuse heakskiitmise pikendamisest keelduda või otsustada see tühistada, kui teadusasutus ei vasta enam lõigetes 2, 3 ja 4 sätestatud tingimustele või juhul, kui heakskiitmine saavutati pettusega või kui teadusasutus on kolmanda riigi kodanikuga sõlminud võõrustamislepingu pettuse või hooletuse tõttu. Kui heakskiitmisest on keeldutud või see on tühistatud, võib asjaomasel asutusel keelata uuesti heakskiitmise taotlemise kuni viieks aastaks alates tühistamise või pikendamata jätmise otsuse avaldamise kuupäevast.

7. Liikmesriigid võivad oma siseriiklikes õigusaktides määrata heakskiitmise tühistamise või heakskiitmise pikendamisest keeldumise tagajärjed kehtivatele võõrustamislepingutele, mis on sõlmitud kooskõlas artikliga 6, ning samuti tagajärjed asjaomaste teadlaste elamislubadele.

Artikkel 6

Võõrustamisleping

1. Teadusasutus, kes avaldab soovi teadlast võõrustada, peab teadlasega allkirjastama võõrustamislepingu, mille kohaselt teadlane kohustub läbi viima uurimisprojekti ja asutus kohustub teadlast sel eesmärgil võõrustama, ilma et see piiraks artiklit 7.

2. Teadusasutused võivad allkirjastada võõrustamislepinguid ainult juhul, kui on täidetud järgmised tingimused:

a) uurimisprojekt on teadusasutuse asjakohaste organite poolt heakskiidetud, pärast järgmiste punktide läbivaatamist:

   i) teadusuuringute eesmärk ja kestus ning selle tegemiseks vajalike rahaliste vahendite olemasolu;

   ii) teadusuuringute eesmärkidest lähtudes teadlase kvalifikatsioon, mida tõendab tema kvalifikatsioonitunnistuse tõestatud koopia kooskõlas artikli 2 punktiga d;

b) teadlasel on riigis viibimise ajal olemas piisavalt igakuiseid toimetulekuvahendeid, et katta ilma liikmesriigi sotsiaalabisüsteemita oma kulutused ja tagasipöördumise kulud vastavalt miinimumsummale, mis sel eesmärgil on liikmesriigi poolt avaldatud;

c) teadlasel on riigis viibimise ajal ravikindlustus, mis katab kõiki riske, mis on tavaliselt kaetud asjaomase liikmesriigi kodanike puhul;

d) võõrustamislepingus määratakse kindlaks teadlaste õigussuhte ja töötingimused.

3. Kui võõrustamisleping on allkirjastatud, võib teadusasutuselt kooskõlas siseriiklike õigusaktidega nõuda teadlasele individuaalse kinnituse andmist selle kohta, et teadusasutus on artikli 5 lõikes 3 nimetatud kulutuste eest rahalise vastutuse enda peale võtnud.

4. Võõrustamisleping tunnistatakse automaatselt kehtetuks, kui teadlast ei lubata riiki või kui õigussuhe teadlase ja teadusasutuse vahel lõpetatakse.

5. Teadusasutused teavitavad viivitamata selleks liikmesriikide poolt määratud asutusi kõikidest asjaoludest, mis võivad lepingu rakendamist takistada.

III PEATÜKK

TEADLASTE RIIKI LUBAMINE

Artikkel 7

Riiki lubamise tingimused

1. Käesolevas direktiivis sätestatud eesmärgil riiki lubamist taotlev kolmanda riigi kodanik:

a) esitab siseriikliku õigusega ettenähtud kehtiva reisidokumendi. Liikmesriigid võivad nõuda, et reisidokument peab olema kehtiv vähemalt elamisloa kehtivusajal;

b) esitab vastavalt artikli 6 lõikele 2 teadusasutuse allkirjastatud võõrustamislepingu ja

c) kui see on asjakohane, esitab vastavalt artikli 6 lõikele 3 teadusasutuse poolt välja antud kinnituse rahalise vastutuse kohta ja

d) ei kujuta ohtu avalikule korrale, avalikule julgeolekule või rahva tervisele.

Liikmesriigid peavad kontrollima, et kõik punktides a, b, c ja d osutatud tingimused on täidetud.

2. Liikmesriigid võivad samuti kontrollida tingimusi, mille alusel võõrustamisleping on sõlmitud.

3. Kui lõigetes 1 ja 2 osutatud kontrollid on edukalt läbi viidud, lubatakse teadlased võõrustamislepingu täitmiseks liikmesriigi territooriumile.

Artikkel 8

Elamisloa kestus

Liikmesriigid annavad välja elamisloa vähemalt üheks aastaks ja pikendavad seda, kui artiklites 6 ja 7 sätestatud tingimused on jätkuvalt täidetud. Kui uurimisprojekti kestus on kavandatud lühemaks kui üks aasta, antakse elamisluba välja projekti kestuse ajaks.

Artikkel 9

Pereliikmed

1. Kui liikmesriik otsustab elamisloa anda teadlase pereliikmele, peab elamisloa kehtivusaeg olema sama, mis teadlasele välja antud elamisloa kehtivusaeg, kui reisidokumentide kehtivusaeg seda lubab. Nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel võib teadlase pereliikmele väljastatud elamisloa kehtivusaega lühendada.

2. Liikmesriiki lubatud teadlase pereliikmete elamisloa väljastamist ei tohi teha sõltuvaks teadlase riigis elamise miinimumperioodi nõudest.

Artikkel 10

Elamislubade tühistamine või pikendamata jätmine

1. Liikmesriigid võivad käesoleva direktiivi alusel väljastatud elamisloa tühistada või keelduda selle pikendamisest, kui see on pettusega omandatud või kui ilmneb, et loa omanik ei vastanud või enam ei vasta artiklites 6 ja 7 ettenähtud riiki sissesõidu ja riigis elamise tingimustele või ta elab riigis muu eesmärgiga kui see, mille kohta luba on antud.

2. Liikmesriigid võivad elamisloa tühistada või selle pikendamisest keelduda avaliku korra, avaliku julgeoleku või rahva tervise kaalutlusel.

IV PEATÜKK

TEADLASTE ÕIGUSED

Artikkel 11

Õpetamine

1. Käesoleva direktiivi alusel riiki lubatud teadlased võivad õpetada kooskõlas siseriiklike õigusaktidega.

2. Liikmesriigid võivad kehtestada õpetamisele ettenähtud tundide või päevade maksimaalse arvu.

Artikkel 12

Võrdne kohtlemine

Elamisloa omanikel on õigus võrdsele kohtlemisele liikmesriigi kodanikega järgneva osas:

a) diplomite, tunnistuste ja muude erialast kvalifikatsiooni tõendavate dokumentide tunnustamine asjaomaste siseriiklike menetluste kohaselt;

b) töötingimused, kaasa arvatud töötasu ja töölt vabastamine;

c) nõukogu 14. juuni 1971. aasta määruses (EMÜ) nr 1408/71 sotsiaalkindlustusskeemide kohaldamise kohta ühenduse piires liikuvate töötajate, füüsilisest isikust ettevõtjate ja nende pereliikmete suhtes [1] määratletud sotsiaalkindlustuse liigid. Nõukogu 14. mai 2003. aasta määruse (EÜ) nr 859/2003, millega laiendatakse määruse (EMÜ) nr 1408/71 ja määruse (EMÜ) nr 574/72 sätteid kolmandate riikide kodanikele, keda need sätted juba ei hõlma üksnes nende kodakondsuse alusel, [2] lisas sisalduvaid erisätteid kohaldatakse vastavalt;

d) maksusoodustused;

e) juurdepääs kaupadele ja teenustele ning avalikkusele kättesaadavatele kaupadele ja teenustele.

Artikkel 13

Liikmesriikidevaheline liikuvus

1. Kolmanda riigi kodanik, kes on käesoleva direktiivi alusel teadlasena riiki lubatud, võib käesolevas artiklis kehtestatud tingimustel teha oma teadusuuringuid osaliselt teises liikmesriigis.

---

[1] EÜT L 149, 5.7.1971, lk 2. Määrust on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 647/2005 (ELT L 117, 4.5.2005, lk 1).

[2] ELT L 124, 20.5.2003, lk 1.

2. Kui teadlane viibib teises liikmesriigis kuni kolm kuud, võib ta seal teadusuuringuid teha esimeses liikmesriigis sõlmitud võõrustamislepingu alusel, tingimusel et tal on teises liikmesriigis piisavalt toimetulekuvahendeid ning ta ei kujuta ohtu teise liikmesriigi avalikule korrale, avalikule julgeolekule või rahva tervisele.

3. Kui teadlase teises liikmesriigis viibimine ületab kolme kuud, võivad liikmesriigid nõuda selles liikmesriigis teadusuuringute tegemiseks uut võõrustamislepingut. Igal juhul peavad artiklites 6 ja 7 sätestatud tingimused olema asjaomase liikmesriigi suhtes täidetud.

4. Kui asjakohastes õigusaktides on liikumise võimaluse kasutamiseks ette nähtud viisa- või elamisloa nõue, tuleb selline viisa või luba aegsasti anda aja jooksul, mis ei takista teadusuuringute tegemist, kuid samas jätab pädevatele ametiasutustele piisavalt aega taotluse menetlemiseks.

5. Liikmesriigid ei nõua teadlaselt viisa- või elamisloa taotluse esitamiseks oma territooriumilt lahkumist.

V PEATÜKK

MENETLUS JA LÄBIPAISTVUS

Artikkel 14

Riiki lubamise taotlused

1. Liikmesriigid otsustavad, kas elamisloa taotluse peab esitama teadlane või asjaomane teadusasutus.

2. Taotlus võetakse vastu ja vaadatakse läbi juhul, kui asjaomane kolmanda riigi kodanik elab väljaspool liikmesriigi territooriumi, kuhu ta soovib luba saada.

3. Liikmesriigid võivad vastavalt siseriiklikele õigusaktidele vastu võtta taotluse, mis on esitatud ajal, mil asjaomane kolmanda riigi kodanik juba viibib selle liikmesriigi territooriumil.

4. Asjaomane liikmesriik hõlbustab igati nõutavate viisade hankimist kolmanda riigi kodanikule, kes on taotluse esitanud ja kes vastab artiklites 6 ja 7 esitatud tingimustele.

Artikkel 15

Menetluslikud tagatised

1. Liikmesriikide pädevad asutused teevad nõuetekohase taotluse kohta otsuse võimalikult kiiresti ja kui see on asjakohane, kiirendatud korras.

2. Kui taotluse põhjendamiseks esitatud andmed on ebapiisavad, võidakse taotluse läbivaatamine edasi lükata ja pädevad ametiasutused teatavad taotlejale, milliseid lisaandmeid nad vajavad.

3. Elamisloa taotluse tagasilükkamise otsus tehakse asjaomasele kolmanda riigi kodanikule teatavaks kooskõlas asjakohastes siseriiklikes õigusaktides ettenähtud teavitamismenetlusega. Teatises osutatakse olemasolevatele võimalikele apellatsioonimenetlustele ja nendega seotud tähtaegadele.

4. Kui taotlus on tagasi lükatud või kui käesoleva direktiivi alusel välja antud elamisluba on tühistatud, on asjaomasel isikul õigus otsus asjaomases liikmesriigis vaidlustada.

VI PEATÜKK

LÕPPSÄTTED

Artikkel 16

Aruanded

Komisjon esitab korrapäraselt ja esimest korda hiljemalt kolm aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva direktiivi kohaldamise kohta liikmesriikides ning teeb vajadusel muudatusettepanekuid.

Artikkel 17

Ülevõtmine

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 12. oktoobriks 2007.

Kui liikmesriigid need normid vastu võtavad, lisavad nad nendesse või nende ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetud siseriiklike põhiliste õigusnormide teksti.

Artikkel 18

Erandina III peatüki sätetest ei ole liikmesriigid kuni kahe aasta jooksul pärast artikli 17 lõikes 1 määratud kuupäeva kohustatud väljastama käesoleva direktiivi kohaselt lubasid elamisloa vormis.

Artikkel 19

Käesolev direktiiv ei piira Iirimaa õigust säilitada ühise reisipiirkonna korda, millele on osutatud Amsterdami lepinguga Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud protokollis Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 14 teatavate aspektide kohaldamise kohta Ühendkuningriigi ja Iirimaa suhtes.

Artikkel 20

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas.*

Artikkel 21

Adressaadid

Käesolev direktiiv on Euroopa Ühenduse asutamislepingu kohaselt adresseeritud liikmesriikidele.

Luxembourg, 12. oktoober 2005

Nõukogu nimel
eesistuja
C. CLARKE